

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hónapra	1 „

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:
Négyzetes hasznosított garmond sor ára 6 kr.
Felvezető minden hirdetés után 30 kr.
Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.
Hirdetéseket felvesznek:
Kécsen: Oppelk Alajos (Wölzeile 32)
Haasenstien és Vogler (Neuermarkt 11.)
Pesten: Lang Leopold (Erzsebet-ter 9 sz.)
Nyilattéri cikkek
garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:

Belső-farkasutca 76. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

„KELET”

politikai és közgazdasági napi lap
hatodik évnegyedére

kérjük az előfizetési pénzek mielőbbi beküldését, legcélszerűbben postai utalványlapokkal.

A lap szellemi része felől kezeskedik a szerkesztőség buzgalma és a munkatársak bőv sorozatának szakavatottsága.

A lap kiállítása körül alólírott kiadó-hivatal minden kitelhetőt elkövet, hogy a t. előfizetők méltó igényei kielégíthessenek.

Az előfizetési árak a régiek:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egyhóra 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

8 előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk t. gyűjtőinknek.

Végül figyelemztetjük t. előfizetőinket a különös kedvezményre, melyben, olcsó könyvek megszerzése által, a „Kelet” előfizetői részesülnek.

A „Kelet” kiadóhivatala.

Kolozsvár, június 6. 1872.

(L. — t.) Üdvözljük Tordamegye alsó-kerületének Deák-pártját!

Nem valamely zajos tüntetésért, hanem azért az ernyedetlen buzgalomért, melylyel — tudósításaink szerint — rendíthetetlenül tömörül a haza jóllétének elvét fenn lobogtató zászló körül.

Szerencsétlen pártalakulásunk egyik leg-sajnosabb oldala épen az, hogy az ellenzék soraiban a józan mérséklet eleme, melyet Ghy-czy Kálmán államférfiúi személyisége képvisel, nem csak tulsulyra vergődni, de még csak részben is érvényre jutni nem igen képes. S nem azért, mert a mily mértékben megáldák Ghy-czyt az istenek szellemi tehetséggel és politikai belátással, oly szűk markuak voltak iránta a tetterő tekintetében. Így és csak is így eshetik meg e balcsillagzat alatt álló hazában, hogy egy Ghy-czy, az ellenzék megillető vezéri helyéről — saját gyöngesége és más mérhetlen ambíciója által — félretolatván: tényleg az foglalja el jelenleg az oppositio oly nagy jelentőségű vezéri székét, ki arra sem államférfiúi tehetsége által — mint Kossuth is mondja, — sem tanultsága által hivatva egyáltalán nincs, legalább akkor, midőn — bála az égne! — Ghy-czy Kálmánt az élők sorában üdvözlhetni a haza.

De Tisza Kálmán vezérkedése még csak hagyján! Ot legalább, ha bár csak egy-egy számoló beszéddel, vagy épen a programmondás megtagadásával, nyomon követi Ghy-czy Kálmán. Mit mondjunk azonban a szegény, vérben annyiszor megfürdött, erdélyi részéről, hol egy oly szemöldök intézi az ellenzék mozdulatait, mely magán hordja ugyan nyomát a hősi személyes bátorságnak; mely mely barázdáival hirdeti ugyan, hogy a kard rettenthetlen emberével állunk szemközt, de mely soha még egy teremő eszme kipattanását sem érte meg.

Az epigonok és utánzók átka, hogy a példány szélsőségeinek tulhajtása által vélik a tartalmatlanság ürességét kipotolhatni.

Tisza Lászlót is Tiszának hívják, mint Tisza Kálmánt és Tisza László sem ment e közös átoktól.

Számoló beszéde felsorolta ugyan, hogy hányszor dictiozott a mult országgyűlésen, csak az a baj, hogy ha a felszólalások számát és terjedelmét vesszük az érték zsinormértékeül, akkor Tisza Lászlónak menthetetlenül meg kell, minden hősiessége daczára, retirálnia. — Lázár Ádám előtt.

De hát — a szolganép megérdemli a zsarnok királyt s az erdélyrészi ellenzék is megvezérét.

És a vezér meg is van és meg az ő osztatlan birodalma: Tordamegye alsó kerülete.

Legalább ez a hire. Így van-e az ténylegesen és ma is — az már más kérdés, és pedig nagy kérdés.

Miért, miért nem? mi megmondani nem tudjuk. A tordai vasutban nem kereshetjük az okot, miután Tisza László számoló-beszédeiben rágalomnak nyilvánítá azt, hogy ő lett volna bár közvetett oka is a tordai vasut elestének. Rágalmazni pedig semmi kedvünk s mi több: semmi szükségünk sincs reá.

De tény az, hogy az a rajongó lelkesedés, mely egykor fogadta és kísérte Tisza Lászlót: nincs meg Tordamegyében, sőt még Torda városában sem. A megyegyűlés nem egyszer látta már bukását s bizony a számoló-beszéd is, minden „a párt megbízásából” jövő hivatalos czáfolatok daczára, csak halvány másolatát tudta fölidézni annak az „éget rázkodtató” éljennek, mely egykor oly köteles adó volt, mint akármelyik római provincia tributuma az imperator lábainál.

Tempi passati! s az ottani Deák-párt szerencsésebb választást nem is tehet vala, mint midőn most és épen most egy oly ismert capacitást tudott a jelöltség elfogadására megnyerni, mint Salamon Ferencz.

Azok, a kik Salamon Ferenczet, a maga véghetetlen szerénységében, de ép oly mély tudományosságában; visszavonuló hallgatagságában, de ép oly kifáradhatlan munkásságában ösmérik; a kik a vásári komédiás bódék trombita harsogása mellett figyelemmel tudják kísérni a tudományos irodalmi munkásság örökbecsű monumentumait: azok tudják, hogy kit bir a haza Salamon Ferenczben, a tudósban, a ritka tehetségű történészben, az akadémikusban, az egyetemi tanárban.

Az út immár meg van törve.

A hazafiai józanság, az érdek tapasztalásai, vagy más egyebek voltak-e az uttorók? nem vitatjuk.

A kínálózó alkalom is megvan, Salamon Ferencz karddal nem, de ésszel — a törvényhozás e nemes fegyverével — mindig diadalmas tusára kelhet Tisza László ellenében.

Most már csak a Deák-pártnak kell a megkezdett uton ernyedetlen haladnia, hogy a nagy nap után is elmondhassuk: Üdvözljük Tordamegye alsó kerületének Deák-pártját!

Faxit Deus!

Megyei ellenzék.

II.

(zzz.) Egy mérsékelt ellenzék, melyet a pártérdek szempontján felül magasabb nézetek és elfogulatlan, emelkedett felfogás mellett valódi ügyeszeretet vezérel, mindig hasznos tényező egy alkotmányos államban, s jó, ha van és érvényesíti magát a parlamentben, megye, vagy egyleti gyűlésekben.

De a ki a parlamenti ellenzék s a köztörvényhatósági stb. ellenzék valódi hivatása és természete közt nem tesz különbséget, s a ki nem találja visszásznak, ha politikai pártszempontok játszanak bele azon tanácskozásokba is, melyeknek a politikával tulajdonképp semmi vagy igen kevés köze van, az bizony nem egyszer szegénységi bizonyítványt fog kiállítani magáról, mert hiszen hamis felfogás mellett a legkiválóbb tehetség is csak egyik hamis állásból a másikba bukácsol.

A parlamenti pártok rendszeren nagyobb jelentőségű s állandóbb alapeszmék körül alakulnak; itt föltétlen szükség a rendszeres pártszervezkedés, s a pártfegyelem megalapítása, mely nélkül ily nagyobb-szerű küzdelem nem képzelhető. Az alapeszme itt olyan, mely talán az összes társadalmi érdekeket föleleli, s a czél olyan, melyet talán csak több generatio küzdelme után lehet elérni. Van tehát értelme a messzre kiható és alapos szervezkedésnek; sőt miután egy magasabb érdek czime szentesíti a pártérdek

azon követelését, hogy kisebb vagy épen jelentéktelen magánérdekek szempontja háttérbe vonuljon, még azon vasszigorral felállított pártfegyelemnek is van értelme, mely nem egyszer kisebb kérdésekben a meggyőződés elnémulását, a legnagyobb önmegtágadást követeli áldozatul. Ez a nagy politika mezeje, a hol nagyszabású küzdelem foly nagy kérdésekért.

De mi ehez képest egy megyei vagy városi képviselői testület? Mindenesetre parlament kicsiben és annyiban, a menyében itt is, mint amott, nem a tekintély, nem a hatalom, hanem a vélemények többsége határoz a napikérdések felett, s a tanácskozás rendje és alakja nem sokat különbözik. De a vélemények hullámozásából esetleg felmerülő többség-változástól nem függ a közigazgatási rendszer s a kormányzó személyek változása s alakuljon a majoritás bármely elemekből, az semmi politikai jelentőséggel se bir, s csak a mi balfogalmaktól saturalt közvéleményünk egy részének ferde értelmezése mázolja oda minden ily mozzanatra az olcsó politikai színezetet. Azoktól a napikérdésektől, melyek a megye, vagy városház termében discussio és határozat tárgyát képezik, csak az illető megye vagy város közérdeke függ mindek felett, s azon termekben hullámozó vélemény csak egy kis hullám, a melyre a politikai pártok nagy gözöse nem bocsátható egy nevetséges jelenet előidézése nélkül. A parlamenti nagy politika cothurnusa nem arra való, hogy liliputi emberek a megye- és tanácsház kisszerű rostrumán a parlament parodiáját komoly fellengzéssel adják, s ha eféle dolgok nálunk még is történnek, erre egy angol vagy amerikai ember legfőlebb jót nevetne. —

A megyei és városi tanácstermekben szereplő ellenzéknek politikai pártszempontok szerinti alakulása értelem nélküli dolog, s felette káros hatású balfogalman alapul, mert e balvélemény folytán a mi baloldali honfitársaink nem egyszer merítnek fel a köztörvényhatósági életben oly nehézségeket, a miknek egyéb magyarázata nem ajánlkozik, mint az, hogy a balpárt dicsősége iránti hűséges féltékenység hozza azt magával.

A megyei ellenzék — kevés kivétellel — mindenütt csak politikai és nem igazi megyei ellenzék; szemeit a pártérdek kápráztatja; szivét a pártszenvedelem zaklatja; feje felett a politikai pártfegyelem vasveszszőjét hallja suhogni; csetlik botlik a nagy cothurnusban s a végén is nem tud használni a megye és város közügyének, s minden dicsősége abból áll, hogy megmutatta, hogy baloldal, hogy ellenzék.

A mi baloldali barátaink a megyékben és városokon csak kivételesen támogatnak összeinte lelkesedéssel oly nézetet, mely a főispántól s jobboldali emberek köréből ered, s mindig en garde tartják magukat ezekkel szemben akár van szükség rá, akár nincs.

Pedig hát a miért valaki balpárti, még nem következik, hogy a megyegyűlés vagy városház termében is okvetetlen ellenzéknek kell lennie, valamint nem lehet követelni, hogy jobboldali ember okvetetlen a politikai pártfegyelem korlátai közt érezze magát a köztörvényhatósági életben, s részünkről minden olyan embert, a ki elvrokonainkat az elvhűség megtagadásával vádolja csak azért, mert ta-

lán a megye, vagyvárosi képviselő gyűlésén s általában a köztörvényhatósági élet körében olykor opponálgat, felette korlátolt felfogású vagy gyanus czélokat hajhászó embernek tekintjük.

Birtokrendezési eljárás az ország erdélyi részében.

(Folytatás.)

47. §. Az arányosítandó birtokok mérnöki felvételének s az arány kulcsa részletes kimutatásának hitelesítése után a mérnök az arány táblázatának egyéni kidolgozására utasítandó.

Ezen táblázaton a használati jognak hányada mindenik birtokosra nézve határozottan, még pedig számban s betűkkel is kifejezendő.

A táblázat szakértők közbenjöttével hitelesítették.

Az egyes birtokosok közötti arányt a törvényszék mindenik esetben ítélet által állapítja meg.

A törvényszék, s esetleg a kir. tábla ítélete ellen, minden egyéb perorvoslat kizárásával, egyedül felebbezésnek van helye.

A jogerőre emelkedett ítélet a többi iratokkal együtt, a megállapított hányadnak a telekkönyvben való feljegyzése után, a törvényszék irattárába helyezendők el.

48. §. Ha a használat tekintetében arányosított osztatlan közös birtok állagának egyéni felosztása kértetik: ez iránt külön keresetlevél adandó be, s a további eljárásnál a jelen rendelet II. III. és V-dik fejezeteiben megállapított szabályok követendők.

V. Fejezet.

Érdemleges tárgyalás, ítélethozatal és végrehajtás.

49. §. Az érdemleges keresetlevélben kérelmezendő:

a) a birtokrendezés tervének megállapítása.

b) a közösen használt erdőből, legelőből, nádasból s a kaszálókból a volt földesur s a volt urbéresek illetményének meghatározása, valamint az irtások megváltása, vagy az azok visszaváltása körül felmerülő vitás kérdéseknek eldöntése;

c) a kiosztási sorrend meghatározása; d) az új birtokállás (kiosztási földkönyv) és térrajz mérnöki elkészítése és hitelesítése; e) a végrehajtás.

Ezen pontok mindegyikére a keresetlevélben szabatos tervezet, illetőleg határozott javaslat terjesztendő elő.

50. §. Az érdemleges keresetlevél tárgyalásának a helyszínén leendő megkezdésére rendszeren 45 napi határidő tűzendő ki.

A felperes által javaslatba hozott szabályozási terv (térrajz s ennek irásba foglalt értelmezése), a kapcsolatos ügyiratokkal s az előmunkálatokkal együtt, a felek által leendő megtekinthetős végett, legalább 15 nappal a tárgyalás előtt a községnek egy e czélra alkalmas nyilvános helyiségében kiteendő.

51. §. A tárgyalás vezetésére kiküldött törvényszéki tag köteles mindenekelőtt a felek között az egyezséget a szabályozás minde-nyik pontjára nézve megkísérteni, s ennek eredményét a jegyzőkönyvbe iktatni.

A községi utakra nézve az érdekelt szomszéd községek is meghallgatandók, s ha ezekre vonatkozólag változás tervezetnek: ez iránt az illető törvényhatóságok a kiküldött bírósági tag által véleményadásra kérendők fel. —

Az országos utak tekintetében tervezett változtatásra nézve a törvényhatóság véleményadásra szintén megkeresendő; az elhatározás azonban a közlekedési ministert illeti, a kihez az iratok, a törvényhatósági véleménynyel együtt, a törvényszék által felterjesztendők.

52. §. Az eljárásról folytatolagos alakban jegyzőkönyv vezetendő, a melyhez az összes adatok, valamint a netalán létrejött egyezség szövege is mellékelendő. A jegyzőkönyv, az érdemleges tárgyalás befejezése után, mellékleteivel együtt a törvényszékhez terjesztendő.

A segédadatokban netalán mutatkozó hiányok kiegészítése, illetőleg beszerzése iránt a törvényeszkék hivatalból intézkedik.

53. §. A felek között a rendezés bármelyik ágára nézve létrejött egyezséget a törvényeszkék csak alaki tekintetben veszi vizsgálat alá; ha pedig egyezés nem jött volna létre, a további eljárásra nézve a törv. rendtartás 128—143. §§. követendők.

Mindenik félnek csak két perbeszéd, és mind-egyik perbeszéd beadására 30 napi határidő engedtetik. E határidő minden perbeszédre nézve csak egyszer, s legfőlebb újabb 30 nappal hosszabbítható meg.

A volt urbéresék részére eső erdő-, legelő-, nádas-illetmény mennyiségének megállapítására, s az ezekért, valamint a megváltható irtásokért járó szolgálmányok értékének meghatározására, esetleg szükséges szakértők kinevezése tekintetében a törvénykezési rendtartás 211—220. §-ai követendők.

54. §. A birtokrendezés tervének ítélet általi megállapítása esetében a következő szabályok tartandók meg:

1) A szükséges utak és ösvények, ideértve az itatóhoz vezető csapásokat is, a mennyiben ezek természetke a régi utak természetét túlhaladja, a volt földesur erdő- és legelő-illetőségéből vonandók le; a városokban pedig, valamint szabad- vagy vegyes községekben a különbözet a közbirtokból pótolatik.

2) Tagosítás esetében azon birtoknak, mely az előbbi birtokért járó illetmény gyanánt megállapítottatik, az előbbi birtokkal egyenlő értékűnek kell lennie; minél fogva az előbbinél kevésbé értékes minőségű terület az új illetmény nagyobb kiterjedése által pótolandó.

Ennélfogva, ha valamelyik birtokos előbbeni birtokán hasznos épületek vagy beruházások léteznének, ezek értéke annak az esetben is megtérítendő, ha azon épületek vagy beruházások az új felosztásnál ismét az ő birtokába jutnának, azonban az új birtokelhelyezés folytán azok neki hasznát nem hajtánának.

Adó alá nem vetett haszontalan birtokrészek számításba nem jöhetnek, hanem számítás nélkül azoknak tulajdonai lesznek, kiknek birtoka közé esnek; ha pedig a volt földesur és volt urbéres birtoka közé esnének, mindig a volt földesur részére maradnak.

Az új birtokrészek fekvésére nézve tekintet legyen arra, hogy a volt urbéresék a mennyire lehet, egy tagban, vagy legalább dülönként (fordulónként) összesítendő birtoka a volt földesur majorság birtokától elkülönítessék, de úgy, hogy a volt urbéresék valamely mivelési ágból, tekintve a szokásos gazdálkodási rendszert, ne rekesztessenek ki; különösen rétek csak akkor cseréltetnek fel szántóterekkel, ha a czélszerű tagosítás egyébként nem lenne eszközölhető. (Vége. köv.)

BELFÖLD.

Bágyon, jun. 2.

A nemes Aranyosszék egy kis részeeskéjére szorított, fusionált baloldali-párt vezérei f. hó 2-án rendezték a részükre részben felléptetett, részint motu proprio felléptetett követjeik meghirdetését faluról falura, bemutattván azon férfiakat, kik szerintök képesek lesznek

„KELET” TÁRCZÁJA.

A siker.

Society and solitude. Twelve chapters, by Ralph Waldo Emerson. London. 1871.

II.

(M. A.) Volt egy bölcs férfi, egy olasz művész, Michel Angelo, ki a következőket írta önmagáról: „Midőn Hyppolyt bibornok, kire minden reményeimet fektettem, meghalt, érteni kezdtem, hogy a világ ígérései nagy részben üres ábránd képek, s hogy a legjobb s legbiztosabb életirány: bizalmat helyezni önmagunkba, s magunk által válni kitűnőkké s érdemesekké.”

Nem hisszük ugyan, hogy az olvasó minden állításunkkal egyet fog érteni, de azt mégis reméljük, hogy a siker első szabályaként elfogadandja Michel Angeló elvét, hogy legyünk bizalommal önmagunkhoz, s magunk által legyünk kitűnők és érdemesek.

Minden emberrel vele született a tehetség, hogy valamely, másnak lehetetlen munkát könnyen véghezvihesse. Végezze mindenkinek a maga munkáját, ezt mondjuk mi, s ezt ismétli még gyakrabban a természet. Együgyűség volna ahhoz ragaszkodni, hogy mindent saját szerűleg tegyünk: hogy mindenki sa-

az elnyomott nép vállairól minden terhet levenni, nem tudva kinek a hátára fogják áttenni azokat?

Szép látványosságot nyújtott a vándor utasok elvonulása Kéveendről Bágyon felé; elől egy rozszant fogaton ülve a nap hősei Houchard Ferencz, középben, Csipkés Lajos szőlőbéli; két főkortesükkel várfalvi unit-mester O. F. és Király Pista defungált gazdatisztel, mindenik riegannyi szőlnek bocsátott 48-as feliratu zászlót tartván kezében. A fogatot 13 szál banderista lovaglá körül, közöttük száguldván előre két szabadságszerető honfi, kik csak egy pár nap előtt szabadultak ki a kir. törvényeszkék fogdájából.

Bágyonban meg volt ugyan téve elfogadásukra az intézkedés, de a szükséges perczben a magát felajánlott lelkes, Cs. L. visszavonult s mire a bevonuló csapat a helység piaczára ért, látva, hogy nincs ki által fogadtassanak, az inspirált mester ugrott le a szekérről, s egy székből rögtönözött tribunról énekelte el előadó beszédét. Az ének után H. Ferencz mondá el programm beszédét, mely kinyomatva levén azonnal szétosztott. Csak annyit mondhattunk ezen beszédéről, hogy nagyon ártatlan. Két részből állott. Az elején hosszadalmasan beszélt a közönségről — közös hadseregről. Ember legyen a ki megértése, elfogadj-e vagy nem a XII-ik törvényezikket? A hálóba akadt hal viczkáncózával hol a jobb, hol a bal oldalra ugrott, de sehog sem tudott saját kelepcejéből menekülni. Végül a Schwarcz Gyula programjából ismeretes óhajokat csaknem szó szerint reprodukálta. Utána Aranyosszék szőlőbéli ujdonsült csecsemő óriása, Csipkés Lajos, pattogtatta köcsüskájából a la Majoros és Csanádi széllel bélelt golyócskát, hozzá illelőleg gunyolva, piszkolva, sárba rántva kormányt, közönséget, s epéjének mérgével előntve mindenkit, a ki jobb nála. Ezen féktelen dühösségét aztán saját hívei is megskalták s az éljenek helyet egyszerre több oldalról rákiáltották, hogy a mit beszélt nem igaz, tisztességes szóval, hazugság és ámtás. Beszédét azal végezte: „Megmondtam, hogy ne jöjünk ide, mert itt compromittáljuk magunkat”. (Minő őszinteség!)

Volt egy kis cravall is, mennyiben egy helybeli atyáft könnyű ütlegek közt megszasztottak; meglehet, hogy a zavar még nagyobb mérvet kelt is ölthetett volna, ha történetesen nincs jelen Maurer Béla, ki pártja előtti népszerűségét felhasználva, a forrongásba hozott kedélyeket lecsillapította, s az ingerültségnek szerencsésen véget vetett. Ha már volna a mint nincs, Aranyosszéken a balpártnak jövedője, a társadalmi miveltiséggel bíró M. B. balközépi, és az őrgöng szőlőbéli Cs. L. közt a józan székely nép tudna választást tenni.

Igy végződött Aranyosszéken a közép- és szélsőbál csökök öllekezése.

r. 1.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, június 7-én

— Pauler közoktatási miniszter szorgalmasan látogatja a fővárosi iskolákat. Hétfőn Zichi Antal tanfelügyelő és két iskolaszéki elnök kíséretében végig nézte a czukorutczai fiú és leány, valamint a kötőutczai fiú tanoda minden osztályát, szerdán pedig a lipótvárosi díszes iskolát. A tanulók s növendékekhez kér-

ját házikóját felépitthesse, saját ruháit varrja s tészáját süsse; de mindenkinek kötelessége, azon munkához nyulni, a melynél legtöbbet tehet. Ki másként cselekszik, semlegesíti ama különleges tehetségeket, melyeket a természet köztünk szétszórt. S még is — bárha ezen eljárás minden egyesnek fejlődése — és dicsőségére nézve a fődolog — ritkán találunk embert, a kinek hite volna saját gondolataiban; ki azt mondaná, a minek mondasára teremtelven Valamint semmi nem okoz az embereknek annyit bámulatot, mint a józan ész és őszinte cselekvés: úgy misem található fel az emberekben oly ritkán, mint a saját lényükből kiinduló tevékenység. Minden munkát csodálatosnak találunk, annak kivételével, a mit magunk elvégezhetünk. Nem hiszünk saját gondolatainkban idézőnünk kell valakit: belebolondultunk a régibe s a távol fekvőbe; a nagy nevek csiklandoznak; mások véleményét hozzuk fel, mások törvényeit alkalmazzuk. Legjelesb törvényeszékeink is kelleetlenül néznek szemébe egy új kérdésnek, s kész örömet ruháznak másokra a kezdeményezés terhét. S mert a régi port lábainkról sehog se tudjuk lerázni, azt kell tapasztalunk, hogy a világ elvénült, hogy minden ember kölcsönöz vagy majmol, hogy az élet szinpadias, s az irodalom pusztá idézetek tára.

Önbizalom első titka a sikernek, a hit, hogy a hol állunk, oda a mindenség tekintélyei helyeztek, még pedig oly célból vagy fel-

déseket intézett s hitelesen értesítettette magát mindenről. Különösen mi a czukorutczai és a lipótvárosi tantermek berendezését illeti, mint a melyek Pest városának méltán egyik büszkeségét képezik. E látogatásokat a napokban még folytatni fogja.

— Az ország fővárosában, Budán f. hó 19-kén veendik kezdetőket a választások.

— Értekezlet a horvátokkal. Lónyay gróf miniszterelnök e hó 4-én d. u. és 5-én reggel a horvátügyekben majdnem megszakítás nélkül tanácskozott, Vakanovics báni helyettes gr. Pejacevich miniszter, gr. Pejacevich László és Zsuvics urakkal. Az értekezleten bizonyos megállapodások jöttek létre és 1/2 12 órakor minisztertanács tartott, mely a megállapodásokkal foglalkozott.

— Eötvös-szobrot állít fel a derék Nagy-Kanizsa városa az elhunyt nagy férfiú emlékére. A szobor a gymnasium előtti díszes téren fog állani, melyet most ültetnek be fákkal. A helyet, hol a szobor majd állani fog, három lámpával jelezték meg, egyikre Eötvös születése napját, másikra nevét s a harmadikra halála napját jegyezve fel.

— Ghyczy Kálmán már visszaérkezett Karlsbadból. A fürdő jótékony hatással volt egészségére. Örülünk neki.

— Fekete Pál, a kormány által kiküldött szőlőgazdasági vándor tanár, most a székekelyek közt folytatja útját s előadásai mindegyik nagy érdekltséggel találkozunk.

— Gyarmathy Sámuel, kir. főügyész a mvásárhelyi kir. ítélő tábla mellett, tegnap óta városunkban mulat.

— Visegrádról azt írják, hogy ott a királyi család egyik tagja nagyobb birtokot vásárolt s pompás kastélyt emeltet.

— A kolozsvári m. k. távirda-igazgatóság és főállomás, továbbá dohánygyár-igazgatóság, m. kir. posta-, adó és fővámvivatal; ugyszintén a m. kir. pénzügy-igazgatóság számvevő osztálya, hivatalnokai által folyó év május hava 27-én, a folyó év június 16-án Buda-Pesten tartandó országos hivatalnoki értekezletre küldendő képviselő választása végett közgyűlést tartatott. Korelnöki egyhangulag adótárnok Benel János lón megválasztva, ki székét elfoglalván, fölhiyta a jelenlevőket a küldendő képviselő megválasztására. A választás nagyon rövid ideig tartott, mert a közbizalom egyben összpontosulván, képviselőül a m. kir. pénzügy-igazgatóság számvevő osztály főnöke, Kuzmich Emil számtanados lett egyhangulag megválasztva; miről Kuzmich Emil küldöttség által értesítettén, meleg szavakban fejezte ki köszönetét a benne helyezett közbizalomért. A további teendőket elintézése végett bizottmány alakult, a távirda-igazgatóság és főállomás részéről Breiter Bodog és Grandpier Károly, a dohánygyár részéről Haim Vilmos és Szlávitsék Raimund, a posta hivatal részéről Simon Mátyás és Kun Antal, az adó hivatal rész. Laborda János, a fővám-hivatal részéről Róka Imre a számvevő-osztály részéről. Kornéli János és Isekutz János, jegyzőül Fábrián József tagokból.

— Új kávéház. Helfy Adolf középütczei házának utczafeleli részét kávéházzá alakítja át; ezen célból a munkálatok annyira haladtak már, hogy az új kávéház remélhetőleg rövid idő alatt megnyílik. A vállalkozó tulajdonos semmi áldozatot nem kímél, hogy csin és kényelem tekintetében kávéházát a

adatra, mely szervezetünkkel szerencsésen megyegek, s hogy a míg ezen dolgozunk, boldogok s eredménydusak fogunk lenni. Mindez épen nem jelenti azt, hogy mohón neki fogjunk valami felőlő dologhoz, mely a szemet elvakítja s a nézőket kielégítheti. Valamint a bevégezett munka még távol áll a valódi sikertől, úgy az is világos, hogy a siker amannál előbb létezett, már akkor tudniillik, midőn a vívmányok, melyek mai polgárisodásunkat alkotják, még csak egyes kitűnő elmék gondolatai valának. Minden találmány dicsősége méltán áll kapcsolatban a szellemmel, mely az alakot létesíté, s nem a gyárossal, ki abból hasznat huz. Csak a tömeg hibája az: hogy nem látja meg a házat a tervrajzban, a munkát a művész mintájában. A míg valami csak gondolat — legyen bár oly nagy horderejű, — elítéli, chimárának tartják, s mihelyt busásan jövedelmező ténynyé vált, azt mondják róla, hogy ez az isten szava. Fulton Róbert kopogtatott gőzgépével Napoleon ajtaján, s el lón utasítva; Napoleon elég sokáig élt, hogy megtudhassa, miszerint a saját magánál sokkal nagyobb hatalmat utasított ajtajától el.

Egy másik tételünk az, hogy erőink fokozatában nem az elme, hanem az érzési tehetség áll legmagasabban. Az elme elzár, de a benső élet mindennel összefüggésbe helyez. Hányan találják legfőbb jónak a derült vérmérsékletet, s az emberek hangulatával való jó egyetértést. Az ily ember önmagát tel-

nagyvárosokéval egyenlő színvonalra emelje. Ez valószínűleg ösztönözi fogja a régi kávéházak tulajdonosait is, hogy üzletükre több gondot fordítsanak s a versenyben városunk kávéházlátogató közönsége minden tekintetben nyerni fog. —

— Középszolnokban a tasnádi kerületben a románok Vulkanu Józsefet, mérsékelt románt, a Kisfaludi-társaság tagját léptették fel. —

— A marosszéki oppositio mult hó 30-ikán nagy gyűlést tartott, a marosszéki képviselő-jelöltek megállapítása tárgyában. E honboldogító 12,000 választó közül száma mintegy negyvenen gyűlhetek össze, s a kijelölés eképen történt meg: Felső kerületi jelölt: Berecki László szélsőbál; alkerületi: Berecki Sándor középbál, ez azután persze hogy nem nepotizmus, miután a két jelölt nem is rokon, csupán csak édes testvér.

— A kolozsvári ref. főtanoda V-dik k. osztálybeli növendékei májálisukra gyűjtött pénzüket feleslegét, 2 frt 70 krt, a kolozsvári Árvaháznak ajándékozták. Az adományt átszolgáltattuk az árvaház titkáranak, a tanulóknak pedig e helyen is köszönetet mondunk e derék megemlékezésért. Ugyan csak az árvaház részére 1 fr. vettünk Maros-várhelyről, Gyárfás József k. törvénzéki bíró úrtól. Köszönettel áttettük az egyet titkárához.

— Bittó minisztert, midőn számoló beszédét tartandó Abrudbányára utazott, Alvinczen Pogány György, Alsófehérmegye főispánja üdvözölte. A számos jelenlevők harsány éljenekben adták a miniszter iránti tiszteletüknek kifejezést.

— Inségi közmunkák. A magyar kormány felhagyott azon szándékával, hogy a bánási ármentesítési munkálatokra maga kössön kölcsönt. Azonban az 1870-iki XIX. törvény-cik értelmében készen nyilatkozott biztosítékot vállalni az érdekelt községek és tulajdonosok, melyek közt a kincstár is van, által köntendő kölcsönre nézve; a járadékok az adóval szedetnének be. Az egész kölcsönösszeg 6 — 7 milliót fog tenni. Mint a kölcsönt kötők teljhatalmu megbízottja, Kerkápoly pénzügyminiszter az általános magyar földhitelintézzettel megkezdette az alkudozásokat, melyek e hét folytán be fognak fejeztetni.

— Adakozások. B. Vécsey József szabolcsmegyei földbirtokos a mártonfalvi ref. néptanító számára évenként 6, az actádi elaggott ref. néptanító részére pedig évenként 12 köből gabutát kirendelni és így ezen tanítók kedvezőbb ellátásáról gondoskodni sziveskedett. Dezső Szaniszló volt országgyűlési képviselő, ki három évvei ezelőtt összes képviselőiapidijait a tenkei választókerület iskoláinak adományozta, most ujlag 1000 frtot adott át Harmathy Károlynak oly célból, hogy azt a választókerület iskolái között aránylagosan ossza fel. E nemes áldozatkészségért a kormány mindkét félnek köszönetet szavazott.

— Albert szász koronaherceg és Lipót bajor herceg már elhagyták Bécsét; az előbbi Marienbadba ment, az utóbbi Münchenbe. Jobbára eltávoztak a többi magas személyiségek is, kik Zsófia főhercegnő végtisztességtételére mentek volt Bécsbe s a Bécsét néhány nap óta annyira foglalkoztató gyászeseemény rövid időn feledve lesz.

— A kolozsmegyei központi választmány által kiküldött összeiró bizottságok be-

jes harmoniában találja, s fogékonyasága által végtelen erősségnek bírja öntudalatát. Mint Alfred királyt, „isten adományaként kíséri őt a szerencse.” Légy önértzetes, s ne engedd magadat a dolgok által elcsüggesztetni. Ez az embernek teljessége, ez teszi nagygyá bibliáját, Shakespeare-ját, Homer-jét.

Bírálatunkban egy darab hiányosság létezik. Igaznak tartjuk az állítást, hogy van néhány nagy ember, s a többiek kicsinyek; hogy csak egy Homér van, egy Newton, s egy Socrates. De a lélek sugárzásának óráiban nem fogadja el ezen usurpatioakat. Nem dicsóítheti Socratest vagy Plátót a nélkül, hogy magát ne nyilvánítaná szegénynek. Ily órákban nem találjuk nagyoknak Homért s Shakespeare-t, csak a szerencsés jelen hirdetőit látjuk bennök. A jó olvasó az, a ki a jó könyvet csinálja; egy jó fő minden könyvben talál oly helyeket, melyek elkerülték mások figyelmét, s csak is számára voltak rendeltetve. A fény, mely által e világban látunk, az észlelő lelkéből ered. Hol egy nemes érzés felütötte lakását, ott mindent tiszta fény fog környezni. Igen, a mi sok oldalról elfoglalt agyunk erői végtelenül csodálatosak. Benne léteznek a törvények és formák, melyek feldolgozzák az anyagnak egész birodalmát. Nincs fejlődés kereskedelem művészet, nincs semmiféle anyagi jóllét, melyet — ha pontosan követjük nyomdokait — gyökerezni ne látnánk egyetlen embernek gondolatában.

végezven a képviselők választására jogosította összeírását, ez összeírások folyó hó 10-diki d. u. 6 óráig minden nap megtekintethetők, d. e. 9—12 ig, d. u. 3—6 óráig, a főjegyzői irodában, a hol egyszerűsmd a felszólamlások is beadhatók. Kolozsvárt, 1872 júni 5-én, Gyarmathy Miklós központi vál. jegyző.

— **A rendjelek után sovárgóknak** A birmáni követséget Rómán keresztül utaztában az olasz király fogadva, a követség főnökét az olasz korona-rend adományozásával tüntette ki. A birman roppant zavarba jött, csak buzogatta tenyerén végig a szalagot, de nem tudta, mit tegyen vele, végül merész elhatározással öv gyanánt körül kötö derekán, s hálája kifejezésül, négykézláb futva, háromszor kerülte meg az adományozó királyt. Persze, hogy a tisztelgés hatóhatán végződött!

— **Csehországól** megint aggasztó hírek érkeznek az árvizek megújulása iránt. A kormányi óvó-intézkedések minden lehetőt elkövetnek a vész ismétlődése ellen.

— **Következetesség.** Az ellenzék, s kivált erdélyrészi hivatalos organuma, nem egyszer csinált rosz viczetet az „inportált” képviselőkre, — a honegység tetteles keresz-tülvitelét az által is kívánván segíteni, hogy a magyar állam polgárát idegennek nevezte Viz-aknán vagy Kolozson. Ily agitációs fegy-verek használata után aztán kissé különösnek tetszik, ha Dobokamegyében Heude Kanuttal meg b. Perenyi Aladárval lépnek föl, a kik persze már nem „inportált” jelöltek. Ez utóbbról azt is olvassuk a Reformban, hogy „egy merőben ismeretlen egyéniség, ki azonban 25.000 frtot pazarol megválasztatására, s mellette az intelligenciából nincs senki, csak egy pár bivatalból kimaradt egyén, ki elvét személys sérelemből odahagyta.” Ugyan e lap-nak írják, hogy e megyében Bielz István, gör. kath. kanonok és Nemes Péter min. titkár lenne a románság jelöltje. Saját tudósításunk ugyan nem ezt mondta, de megkivántuke a hirt is említeni.

— **A román activisták és passivisták** közti vita — mely a román lapokban ugyan csak élesen foly — még nem tudhatni meddig tart, mert a két főpap, kik a szebeni megbí- zatás folytán, a conferentia összehívására hi- vatva vannak, a gyűlés napját még nem tűz- te ki. Vancea érsek ugyanis be kívánja jelen- teni a gyűlés tartását, mi ellen Siaguna érsek- nek semmi kifogása sem volt, s így a kormány választ előbb bevárják s a gyűlés napját csak ezután teszik közzé. Semmi kétség az iránt, hogy az activitás győzedelmeskedni fog apa- sivitást fölött, csak az óhajandó — a lapunk minapi számában megjelent „Román hang” ér- telmében is — hogy az actió mikéntje is mie- lőbb megállapíttassék.

— **A francia költők** a mult év alatt csak 576,000 frankot kaptak színházi tiszte- letdíj felében, míg régebben az osztalék két millio franknál is többre ment.

— **Öreg tanuló.** A pesti államgyma- siumban e hó 3-án Csátár Zsigmond, ötvenévi jegyző, jó sikerrel tett az egyes tantárgyakból vizsgálatot. Az élte delén tul levő férfi meg- lepő szabatosan felelt a kérdésekre s büszkén vallá be, hogy örvend, miszerint régi vágya teljesedett s maholnap a felső intézeteket is látogathatja. Nagyra becsüendő buzgóság.

— **Wenckheim báró,** a király személye körüli miniszter elhagyta Bécest s jóságaira utazott, hol huzamosabb ideig szándékozik maradni.

— **A peéri (györmegei)** választókerület balpárti jelöltjének, Zichy Ottó grófnak pro- grammjából vesszük ki a következő részt, szóról szóra, ahogyan interpunktálta s egyéb írásjegyek- kel ellátta a nemes gróf: „Dacára, hogy a taka- rékosságot ajánlom az állam háztartásába, a hadseregél hasznos, kellemetes, sokszor lélek- emelő eseményeket előidéző eszközöket, mellöz- ni nem kívánom, ugy a huszárezredeknél, azoknak ezred-zenéjük okvetlenül behoandó, — ezen magyar lovas-ezredek és közte a 9-ik huszár-ezred, majdnem mindig a régi időben zene szó mellett tette le vitézségi próbáját. A zenéjüket eltörölték, mert a delegatiót azzal ámitották a Reich Kriegsministerium, hogy nagy könnyebbségre lesz az államnak, ha a lovasezre- dek zenéje eltöröltetik, pedig most 44 millió deficit és semmi zenéjük, azelőtt pedig semmi deficit és a huszár-ezredeknek megvolt zenéjük, (Borzasztó, igazán!) A hadsereg magyarosítása által a pénz-kérdésnek is könnyebb megoldá- sának nézünk elébe. A mi adósság reánk há- ramlik, azt a magyar nemzet becsületé szerint megfizetjük, míg egy más módot föl nem ta- lálunk, hogy az adósságok vagy törlesztés vagy pedig az állam ingatlanságai eladása által va- lahára végképen megszűnjének. Az államjóság- nak egy részét azonban fön kellene tartani, a magyar népünk benépesítésére, szerződési kö- tés folytán a magyar fiatal házassul párnak, kedvező feltételek alatt átadandó és átírandó volna; és így a magyar állam jóságai, a ma- gyar fajt nemesbűlésére, terjesztésére jobban megfelelné, midőn azon pusztá sivatag részei, a fiatal magyar népeink által, mezei kertté várássoltatnék, — és nyerne vele a mezei mun-

ka, a selyem-, gyümölcs- és fatanyésztes”. / Oh „nép”-nevelés, jöjjön el a te országod!

— **Amerika halad.** A columbiai kerület legfőbb törvényszéke a joggyakorlatra lépők kellei közül kitorlote e szót: „férfi”, minek legközelebb Miss Charlotte Ray egy sötét szí- nű, de érdekes arezu mulatnó a howardi egye- temen nyert oklevele alapján Washingtonban ügyvédi irodát nyitott. De azzal a nők még ko- ránt sincsenek megelégedve és nem sokára vár- ható, hogy szoknyás ezredek lesznek Ameri- kában. Jannie Clafln, egy schwindelczég tulaj- donosnője, ki nem rég az utczára dobott, mert a lakbért megfizetni nem akarta, a Fisk meg- öltetése által megürült ezredek állomásért folyamodott.

— **Bodnár Bandi** volt kunagotai ple- bánost, a hirnek szárnyára vett gyermekét, mult kedden a budai szinkörben történt fel- lépte alkalmával a nagy szamu diszes közön- ség, a mint a szinpadra lépett, éljenekkel fo- gadta, s az első népdal éneklése után zajosan megtapsolta. A pesti lapok általán dicsérik szép hangját, csak játékába több rotint, élén- kebb mozgást szeretnének látni.

— **A pesti állatkertben** legközelebb megkezdődnek a nyári előadások. Legelőször Breudet Henri fogja bemutatni nagy léggömb- jét s azon egy kis felrándulást is tesz a fel- hők felé.

— **A pesti főkapitányság** megint egy ügyes fogást tett. Az esetet a pesti lapok így beszélik el: „Bittó István igazságügyminis- ter szobájából vagy három hét előtt 40,000 forint részint készpénzben, részint vasuti részvények- ben ellopott. A gyanu többekkel bizonyos Kovács Saroltára esett, kinek nyomozása iránt Thaisz Elek főkapitány ur személyesen a leg- körülményesebben intézkedett azonnal. Időköz- ben kitudatott, hogy Kovács Sarolta bizonyos Némethné, szegény sorsu szülésznohez a leg- szorosabb baráti viszonyban állott, nem volt tehát lehetlen, hogy ez a nyomozott holléte iránt, vagy talán a tolvajság iránt is tudo- mással bír, annyival inkább, mivel fia Ferencz, egy külföldi utlevél kiállításakor egy kapitányi hivatalnoknak 1000 frtot akart ajándékozni. Némethné kérdőre vonatván, csakhamar oly ellenmondásokba jött, hogy őt letartóztatni kel- lett. A lakásán eszközölt kutatáskor találtatott 10,000 forint, mely összeget kezdetben magáé- nak állított, utóbb azonban beismerte, hogy Kovács Sarolta adta neki megörzés végett. Ko- vács Sarolta hollétét illetőleg mitsem akart tudni és folyton állította, hogy az külföldre ment. Thaisz főkapitány ur számitáson alapu- ló azon gyanuval élt, hogy Némethné, ki mint beismerte, bünszerző volt — Kovács Saroltát itt Pesten elrejtette és pedig valószínűleg le- ánya: férjezett Salamon Károlynénál, ki az er- dősoron (5. sz. a.) lakik. Tegnap este maga mellé vett tehát egy hivatalnokot és két biz- tost, és Salamon Károlyné lakására ment. Itt Salamonné egyedül találta és anyjának Kovács- bozi viszonyai iránt kérdezgette. E közben a szobába nyíló kamrából egy tót napszámosnő jött ki, és akart kimenni, a főkapitány azonban utját állotta, és csakhamar fölismerte benne Kovács Saroltát. Ez eleinte szabadkozott, de mikor látta, hogy hiábavaló minden tettete, beismerte kilé- tét és a lopást, állítván, hogy a pénzt szeretőjének adta, ki Pestről nem tudja hová — elutazott, a rész- vényeket pedig elrejtette. A főkapitány termé- szetesen nem hitte e vallomást, hanem hozzá fogatott a szoba átkutatásához, melynek ere- ménye az lett, hogy a szalmazsákban 9 db ezer, 5 db száz, 12 db 50, 80 db 5 forintos és 10 arany, összesen 10,500 forint készpénz és 74 db 200 forintos vasuti részvény találta- tott. Ha ez összeghez adjuk a Némethnénél talált 10,000, és a fia által ajándékozatni akart 1000 forintot, akkor az ellopott 40,000 forintból csupán 3000 forint hiányzik. Valószí- nű, hogy erélyes és tapintatos főkapitányunk- nak ez összeget is sikerülend kipuhatolni.”

— **Egy főúr.** Györökről (Aradmegye) iják: Gróf Nádasdy Lipót, Komárommegye örökös főispánja, s Aradmegye egyik nagybir- tokosa, néhány nap óta györöki kastélyában tartózkodik s otlétét a legnagyobb szívelyes- ség s határtalan vendégszeretetével teszi nagy- számu ismerőseire nézve kellemessé. A gróf még 1832-ben neveztetett ki I. Ferencz csá- szár-király által Komárommegye örökös fő- ispánjává s ez évi december 10-én lesz negye- ven éve, hogy e méltóságot viseli. Negyven éves főispánsága jubilaumát Komárommegye közönsége említett napon kiváló fény és ke- gyelettel készül megülni.

— **Ludas Matyi,** a szélbal e garabon- czása Hód-Mező-Vásárhelyt is megtisztel. Fé- nyes diktiókat tartott Kossuth mellett. Tudva- levőleg Kossuth mostanság Ludas Matyi pro- tekciója által compromittáltatja az országos ellenzékét mindenfelé. E daru tollas, pörge kala- pos hetyke legény léptetgeti most fel a szél- bal Messisát, mennyre földre esküldözve, hogy csak várják, mert eljön. Ha a szélbal valami hasznosat tett, ugy Ludas Matyi utaztatása egyike a leghasznosabb intézkedésnek az or- szágra nézve.

— **A bebörtönzött kommunistáknak** saj tságos szenvedélyük van: egy idő óta

nyakra-főre tetoviroztatják magokat. A legtöbb nem elégszik meg egyszerű rajzokkal, hanem a két napos csatának vagy valamely kiváló egyéniségét vagy valamely főbb mozzanatát tetoviroztatja karjára és mellére. A tetoviro- zókna rég nem volt ily jó keresetük. Rossel, Delescluzes, Ferré ama hősök, kiknek vonásait leginkább szeretik bevésni, Cluseret, Rochefort és Pyat Felix már kevésbbé kedvelték. Néme- lyek egyes napok feljegyzésével is megelégesz- nek, mások ellenben oly mozzanatokot öröki- tenek meg, a melyekben részt vettek. A 101 zászlóalj kapitánya Ferré kivégeztetését tetovi- roztatta karjára. Rendesen matrozok vagy öreg katonák hajtják végre e műtétet, mely daga- nattal és lázzal jár. Az operatőrök 40—50 centimesal, vagy pénz hiányában valami élelmi szerrel is megelégesznek.

— **Cote d'or megyében** emléket állita- nak Garibaldinak és vezéreinek a francia csa- tatéren tanusított vitézségükért.

A KELET magán-távirata.

Feladatott Pesten, június 7 10 ó. — p. d. e.
Erkezett: 7. 10 ó. 50 p. d. e.

Királyunk kéziratilag megköszöni anyja halála alkalmából vett részvét- nyilatkozatokat.

A rakoviczai lázadók ellen a per megindult; a főtanuk igen terhelő val- lomásokat tettek; a végtárgyalás leg- közelebb ejtetik meg.

Választásaink nagyobb része még júniusban megejtetik; pártunk minde- nütt kitünően áll.

KÖZGAZDASÁG.

A magyar keleti vasut közgyűlése.

Pest, jun. 3.

(E.) A magyar keleti vasutársulat ma jun. 3-án tartotta meg m. hó 23-ára egybehi- vott, de a megjelent részvényesek csekély szá- ma miatt akkor meg nem tarthatott közgyű- lését, melyen br. Vay Miklós elnök konstatal- ván, hogy 18,023 részvény van képviselve, a közgyűlést megnyitottanak jelenti ki. A felol- vasottnak vett jelentésből mindenek előtt sze- münkbe tűnik az igazg. tanács azon ószinte vallomása, hogy az építési időre eső kamatok beszámításával a társasági vonalak befejezésig még 15,200,000 frt szükségeltetik, s hogy e szükséglet fedezésére jelenleg alap nem léte- zik, miután az eredetileg beszerzett alaptőke már ki van merítve, s az utóbbi hetek kiadá- sai csak azon előlegekből voltak fedezhetők, melyeket a kormánytól a nála letett biztosíték s azon követelések számlájára kapott a társu- lat, melyekkel ez a kormány iránt bír.

Elmondja ezután a jelentés, mily álla- potban vannak a keleti vasut egyes szakaszai. Így az első vagyis n.-várad-kolozsvári szakasz már 1870. szept. havában adatott át a forga- lomnak, de óriási földsíklamlások fordultak elő rajta, melyeknek orvoslása egy milliót nyelt el; továbbá az építkezések és kisajátítások e vonalrészen még 600,000 frtot igényelnek.

A 2. szakasz Gy.-Fehérvár-Szegesvárig az alépítkezéseket illetőleg készen áll, de az épü- letek, kavicsolás és mellékes felszerelés még jelentékeny kiadást igényel. — A 3. kapus-n.-szebeni szakaszon az alépítés legnagyobb részt kész s az állomások is többnyire berendezvék s f. hóban teljesen elkészül e szakasz. A 4. segessvár-brassói szakaszon al- és felépítmény teljes munkálataban van s 30%-ka már be van fejezve. Végül tudatja az igazgató tanács, hogy a m. kir. kormányval egyetértve azon okból hirta össze a jelen közgyűlést, hogy a társulatnak a viszonyok mostohasága által okozott helyzetét nyíltan és igazságszerűen feltárja a részvényesek előtt, s hogy ezek alapszabályszerű közreműködésével oly hatá- rozatok hozassanak, a melyek alkalmasak le- gyenek egyfelől a részvényeseknek ama meg- nyugtató biztosságot szerezni, hogy a részvé- nyesek vagyonával a leglelkisimerebb és a legbecsületesebb gazdálkodás vitetett, másrészt pedig a társasági vonalak folytatásához és be- fejezéséhez szükséges tőkéket előteremtani.

Mindezek alapján öt rendbeli határozati javaslatot terjeszt az igazgató tanács a közgyű- lés elé: 1) „A 3. pont szerint választandó vizsgáló bizottság oda utasítandó, hogy a fel- olvasott jelentés tüzetes átvizsgálása után, ha azokat helyeseknek találja, az igazg. tanácsnak az absolutoriumot adja meg, ellenkező esetben pedig a legközelebbi közgyűlés elé alkalmas javaslatot terjesszen.

Simonyi Ernő eme hat. javaslat felol- vasása után felemliti, miszerint a jelentésben számos igen fontos okmányra történik hivat- kozás, melyeket vele együtt a részvényesek nagyobb része nem ismer; már pedig szüksé- ges, hogy mielőtt a részvényesek ily fontos hat. javaslatot elfogadnak, tudják, ismerjék vilá- gosan, miről van szó. Ily fontos okmány fel- szólaló szerint első sorban a párisi szerződés és annak pótezikelyei, melyek a társaság ósz- szes jelen viszonyának alapját, kiindulási pont- ját képezik; e szerint követeli, hogy ezen pá- risi szerződés mindenek előtt felolvasassék.

Vay b. elnök megjegyzi, hogy a felol- vasott pontban említett vizsgáló bizottság le- end arra hivatva, hogy a társaság keletkezésé- vel és fenállásával összeköttetésben álló min- dennemű okmányokat és levelezéseket átvizs- gáljon s azoknak alapján jelentést a jövő közgyűlésnek megtegye, és ő kéri a tagokat, maradjauak az igazgatótanács indítványánál s bízzák a vizsgálatot ama bizottságra.

(Folyt. köv.)

Az iparos kölcsön-pénztár havi kimutatása

Bevétel

April haváról készpénz áthozatal ir.	4854.24
Betételekbe	29456.72
Visszafizetésekbe	37435.—
70 tagtól beállási díjban	35.—
6% lép kamatba	1030.80
1% lép feldíjba	172.89
Váltó díjba	7.95
Bélyeg díjba	53.34

Összesen frt. 73045.94

Kiadás

265 izben kölcsön	frt. 51570.—
A tagoknak visszafizetődött	9199.—
Szervezeti költségekre	422.31
Bélyegre	53.34
Irodai költség	—25
Kamatba	55.50
Tisztviselők díjába	50.—
Pénztári maradék	11695.54

Összesen frt 73045.94

Ezen kimutatás szerint térszen az egész május havi forgalom 134396 frt 34 krt.

Kolozsvárt május 31 1872.

Krémer Ferencz Tömösváry Miklós
igazgató elnök. könyvvezető.

Mamicza János.
pénztárnok.

Távíratl tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Június 7-én 5% Metalliques 100 fr 64.70
Kamat—. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt.
72.—. 1860. Kölcsön 104. Bankrészvény
840. — Hitelintézeti részvények 334.50.
London 10 ft. st. 111.80. Ezüst 110. —
Cs. kir. arany 5.39. Napoleondor 8.94 —
Urbéri kötvények: Magyarországi 82. —
Temesi 80.50 Erdélyi 79.75. Horváthországi 84.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

Nyilttér*)

Idegenek névjegyzéke

Biasini szállodájában Kolozsvárt, június 5-én

Br. Bánffy Jenő földbirtokos Marosvásár- helyről, Bodor Bertalan birtokos Szamosújvár- ról, Komáromy Ferencz magánzó Pestről, Ma- cher Feéenez, kereskedő Nagyváradról Herlits- ka Ferencz kereskedő Zsobokról, Keresztes Ist- ván birtokos Nagyváradról, Mészáron Domokos birtokos Marosvásárhelyről, özv. Palocsay Ana- na birtokosnő Pestről, Ábrahám Károly bir- tokos Szamosújvárról, Csecskedy Károly hiva- talnok Károly-fehérvárról, Fleischmas Ede ke- reskedő Nagyváradról, Kohn Dávid birtokos Súlyéből, Korda Miklós birtokos Felvinczről, Brezdovszky Ede birtokos Nagykárolyból, özv. Deák Izsákné birtokosnő Egeresből, Csomafai Antal hivatalnok Déésről, Steinbach Sándor kereskedő Marosvásárhelyről, Szabó Sándor ke- reskedő Marosludasról, Kohn Sándor vállalkozó Pestről, Csipkés Károly hivatalnok Pestről.

Biasini gyorskocsi menetrendje

1872. május 7-til:

Május 6-ikán a m. k.-vasut Tövis- Megyesi vonala a forgalomnak átadatván, az egész vasutimenetrend Felvincz Marosvá. ár hely és Károlyfehérvár között változás alá jött, a gyorskocsi indulását is a vasut érkezése és indulásához kellett szabályozni, hogy minden Felvinczre érkező és onnan elinduló vasutakhoz közvet- len csatlakozás legyen. —

A gyorskocsi indulnak Kolozsvárról Felvinczre naponta kétszer reggeli 3, és délután 4 órakor. —

Felvinczről Kolozsvárra reggel 4 órakor és délután 3 órakor a vasút megér- kezése után. — Kolozsvárról Déésre marad a régi indulási idő reggeli 8 óra na- ponta.

Déésről Kolozsvárra délután 1- óra. —

1 hely ára Kolozsvárról Felvinczig vagy vissza I. Coupeba 4 frt, hátulsó 3 ft. 50 kr 30 font szabad podgyászszal. Tordáig 2 frt. Kolozsvárról Szamosújvárra 2 ft. 40. vagy vissza. Kolozsvárról Dééssig vagy vissza 3 frt. 20. —30 font szabad podgyászszal.

*) E rovat alatt közöltékért csupán a sajtóha- tóság irányában vállalt felelősséget Szerk.

**Minden betegnek erő és egészség
gyógyszer és költség nélkül:
Revalescieri Du Barry
Londonból.**

Minden szenvedőnek egészség az izletes Revalescieri du Barry által, mely gyógyszer költség nélkül az alábbi betegségeket eltávolítja: gyomor, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyálkahártya-, légzési, hólyag- és vese bajok, gümőkór, aszkór, asthma, köhögés, emésztetlenség, dugulás, hasmenés, álmatlanság, gyengeség, aranyér, vízkór, láz, szédülés, vértolulás, tüdőgúg, rosszullét és hányás a terhesség alatt is, diabetes, méla-kór, elsoványodás, csusz, közsvény Kivonat 73,000 tanusítványból, oly felgyógyulásokról, melyek a gyógyszernek ellenállottak.

48.421. sz. bizonyítvány.
Vág-Ujhely Magyarország
Több éve zavaros volt emésztésem gyomorba-jokkal és elnyálkásodással kellett küzdenem. E bajoktól a Revalescieri 14 napos használata által megmenekültem.
Stern J. L. tanító a népiskolán.
Gasen, Stúria, Birkfeld posta 1870. nov. 19.
Igen tisztelt ur! Örömmel és kötelességem szerű leg elismerem a Revalescieri jó hatását, a hogy ez több oldalról elismertett. E kitűnő szer engem bor-zasztó lélekzést, nevelésként nehéz köhögéstől, fel-fu-jt nyaktól, nyomorgórestől szabadított meg, melyekben évekig szenvedtem.
Steinige Vincez pens. lelkész.
Páris, 1886. ápril 26.
Uram! Az ön Revalescieri-csokoládéja oly jót tett, minthogy asthmatikus bajoktól, melyekben évekig szenvedtem, végleg megszabadított

Gaillard, a francia hadsereg főintendánsa.
Adra, Almería tart. (Spanyolország 1867. oct. 21.
Nagy örömmel jelentem lányom meggyógyítását hosszas szenvedéséből, miket egy bőrkiütés okozott és az álomtól fosztá meg.
Perrin de la Hitellos francia vice-consul
72.632. sz. bizonyítvány.
Beaumont, 1868. aug. 5.
Az ön Revalescieri-je csodákat művel a betegek-nél. Küldjön még 72 szelencével.
Balette J., gyógyszerész.
Táplálóból levén mint a hus, a Revalescieri fel-nőttek és gyermekeknek 50-szeres árát megtakaríttatja gyógyszerükben.
Bádogszelencékben fél fontos 1.50, 1 fontos, 2.20, 2 fontos 4. 50, 5 fontos 10 frt, 12 fns, 20 frt, 24 fns, 36 frt. Revalescier chokoládé por- és tábla alak-

ban 12 csészére 1.50, 24 csészére 2.50, 48 csészére 4.50, porban 120 csészére 10 frt, 288 csészére 20 frt, 76 csészére 36 frt — Kapható: Barry du Barry és társánál **Bécs, Wallfischgasse 8. sz. Kolozsvárt: Binder gyógyszerésznél.** Pesten Török, Linzben: Haselmayer, Prágában: Fürst J. Brün-nben: Eder F., Debreczenben: Mihálovics István gyógy-szerésznél, Duna-földvár: Nadhera Pálnál, Károlyváros: Brilli F.-nél, Kanizsán: Lovak Károlynál, Maros-Vá-sárhely: Fogarasi Dömötör L. Pozsonyban: Pisztori Felixnél, Székes-Fehérvárott: Diebala Györgynél, Vág-ujhelyen: Conglegner Ignácznál, Csernovitzban: Schneirch Ignácznál, Varasdon: dr. Halter A.-nál, Agrámban: Irgalmasok gyógyszerárában, azonkívül a bécsi ház postai utalvány vagy utánvét mellett szétküldi.

HIVATALOS.

Sz. 12984. 1872.

(223)

(2—3)

Hirdetmény.

A tordai dobány nagy tőzs államása betöltése végett folyó év **julius 2-dikán déli 12 órakor** a harmadik írásbeli pályázat fog tartatni és miután a két előbbeni nél kedvező eredménye nem volt, az említett nagy tőzs mind addig házilag fog kezeltni, míg annak kedvezőbb feltételek melletti átvételére vállalkozó nem találhatik.

A szabályosan kiállított írásbeli ajánlatok a kolozsvári m. kir. pénzügy-igazgatóság elnökségénél a fenot irt időig beadandók. Mi felől az érdeklődők idei 915 és 8563 számok alatt kibocsátott hirdetmények kapcsában értesítettnek.

A magyar királyi pénzügy-igazgatóságtól.
Kolozsvártt, 1872, június 3 kán.

Sz. 789. 1872.

(224)

(2—3)

P á l y á z a t.

A nagyméltóságú m. kir. belüg. miniszteriumnak 1872 május 20-kán 14,910 szám alatt kelt rendéte alapján, melynél fogva Szász-Régen városában (Erdélyben) egy **má-sodik gyógyszerárának** személyes joggal felállítás engedélyeztetett; ezen jog-nak egy okleveles gyógyszerésznek adományoztatása végett ezenel pályázat nyitattik.

Felszólítanak tehát ezen állomásért folyamodók, hogy a szükséges okmányokkal el-látott kérvényeket f. év **julius 10-dik napjáig** alábbirt városi tanácshoz benyújtsák. Szász-Régen, 1872, május 31-kén.

A városi tanács üléséből.

NEM HIVATALOS.

(168)

(7—*)

VICTORIA

biztosító társaság Kolozsvártt

JELENTÉS és FELHÍVÁS.

Van szerencsénk a t. gazda-közönség tudomására hozni, hogy folyó évi jég díj-szabályzatunkat kibocsátók s

az ez idei jég-üzletet megnyitottuk.

Felhívjuk ehhez képest a t. közönséget folyó évi jég-biztosításait társa-ságunknál tenni meg.

A Victoria előnyei: mint

olcsódíjak:

káresetén azonnali intézkedés és fizetés; a kárbecslési költségek-nek egészen a társaság által hordozása;

a biztosításoknak váltóra megtétele; az egyedül a VICTORIA által gyakorolt társas és községi biztosítás;

a jég-üzletnek a tüzzel annyiban összekapcsolása, a mennyiben együttesen feladott új tűz-biztosítások díj leengedésben részesülnek sat.

az erdélyi közönség előtt országsszerte ismeretese, s bővebb ajánl-gatást nem igényelnek. Azért itt csak annyi legyen különösen kiemelve, hogy

az idei jégbiztosítási díjak, daczára a tavalyi tömeges és országos jég-veréseknek, **lejobb szállítottak**, hogy

a megállapított díjak **10%-a leengedtetik**, és hogy

a VICTORIA az, mely évek óta már **Erdélyben a legtöbb jégkárt fizeti**, s nevezetesen tavaly többet fizetett, mint az Erdély-ben működő kilencz biztosító társaság összesen.

Közelebbi tájékozással, egyéb kedvezmények iránti felvilágosítással szol-gálnak a vidéki ügynökségek, felügyelők és helyben

a VICTORIA

biztosító társaság Vezérügynöksége Kolozsvártt

Wagner.

Szász.

(219)

(2—3)

Ügyvédi iroda.

Van szerencsém tisztelettel jelenteni a n. érd. közönségnek, miszerént

ügyvédi irodát nyitottam

Nagy-Enyeden

és ennek folytán minden szakmamba vágó peres, perenkívüli, urbéri és büntügyi ügyeket elvállalok, gyorsan s pontosan teljesítendek.

Nagy-Enyeden, június hó 1-én, 1872.

PÁKEI MIKLÓS,
ügyvéd.

A Liebig-féle Kumys kivonatot

a bécsi egészségügy hatóság által gyógyszerül elismert és a krakkói tudós társaság által kiválólag ajánlt e szert a legelső rangú orvosi facultások egybehangzó véleménye szerint az első-hely illet meg minden eddig a tudókör ellen ismert és alkalmazott szerek sorában. — Gyorsan és biztosan gyógyítja a **tüdő-vészt** (a legelőhaladottabb stadiumba.) a **gümőkört** (ismertető jelei: vérhányás, mell-, láz- és lélekzet-hiány); **gyomor, bél- és bronchialis catarrhust, Anémia-t** (vérszegénység) tartós bete-geskedés és a mercurium hosszas használata következtében; **Chlorosis t.** (sápkór); **Asthma t.** **Sor-vadást, Hátgerinczsorvadást, Hysteriat** és **Ideggyöngeséget.**

Üvege 1 frt. o. ért. Dobozok 4-től bárhány üvegig.

A szállítás történik a Kumys gyógyintézet központi raktára által

Wien, Mariahilferstrasse 36. Bern (S. Friedli jun.)

N. B. Eddig eredménytelenül orvosszerekkel gyógyított betegek teljes bizalommal tegyének egy utolsó kísérletet a Liebig-féle kivonattal.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel kiadó-tulajdonos Stein Jánosnál.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

Minden üres kupás üvegért 10 kr. adatik.

(144)

(9—*)

**BOROK és SÖRÖK
Karvazy Gyulától**

tótér gróf Teleky-ház.

Üvegestől számitva

1 kupa asztali (pecsételt cylinderben)	58 krajczár.
1 " " finomabb	70 "
1 üveg bakator 1/2 kupás	60 "
1 " " 1/4 "	30 "
1 " magyarati 1862-beli 1/2 kupás	70 "
1 " " " 1/4 "	35 "
1 " Riszling 1/2 kupás	70 "
1 " " " 1/4 "	35 "
1 " Budai vörös 1/2 kupás	60 "
1 " " " 1/4 "	30 "

1 kupa Budai cylinderben 1 ft.

1 palack Schwechati Dreher-sör 40 kr.

1 „ Ficko-sör . . . 50 kr.

Fenn-jegyzett **borok és sörök** jégpincéből adatnak ki.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Minden sörös üvegért 10 krajczár adatik.

Legujabban megjelentek
és Stein János könyvkereskedésében Kolozsvártt kaphatók:

Párisi titkok.

Irta Sue Jenő. Francziából. I.—V. kötet.

Egy-egy kötet ára **80 kr.**

TOLLA FERDIA.

Regény. Irta About E. Fordította Farkas Albert. Ára 1 frt.

SZERELMI PERPATVAROK.

Regény. Irta B. Bibra Ernő. 3 kötet ára 3 frt.

A pusztai herczeg leány.

Regény. Irta Marlitt E. Fordította Beniczky Irma. 3 kötet ára 3 frt.

Bibliai szöveg-tár.

Több jeles német szerző munkái és saját bibliai ösmerete után készítette Bakóczi János, ref. lelkész. Ára 2 frt.

AZ ARANY RABJAI.

Elbeszélések Erdély aranyvidékéről s a bányász nép életéből.

Irta Lukács Béla. Ára 1 frt 40 kr.

A magyar nép élce szép hegedűszóban.

Összegyűjté Jókai Mór. Ára 80 kr.

BARNABY RUDGE.

Regény. Irta Dickens Károly. Angolból fordította Berczik Árpád. 3 kötet ára 5 frt.

**A bíróságokra és törvénykezésre vonatkozó
1870, 1871, 1872-dik évi rendeletek és utasítások.**

Hivatalos kiadás.

Ára 8-adrétben 1 frt 20 kr. Zsebkadásban 1 frt.

L'amant de la morte.

Roman inédt. Par Ludovic Pichon. Ára 1 frt 80 kr.

La mariée de Fontenay—aux—Roses.

Roman inédt. Par Ch. Paul de Kock. Ára 1 frt 80 kr.

Julia de Tricoeur.

Par Octave Feuillet de l' Académie française. Ára 2 frt 10 kr.

Un fils naturel.

Par la Comtesse Dash. Ára 2 frt 10 kr.

Souvenirs personnels d'émentes et de révolutions.

Par Amédée Achard. Ára 2 frt 10 kr.